

Centrala elevhälsan Svalövs Kommun

Centrala Elevhälsan (CEH) arbetar mot samtliga kommunala förskolor och grundskolor samt vissa fristående förskolor. CEH samverkar med bland annat barn- och ungdomspsykiatri, logopedmottagningar, socialtjänst och barnhabilitering. I centrala elevhälsan jobbar skolsköterskor och skolläkare, skolkuratorer, psykologer, specialpedagoger och logoped. Samtliga professioner bidrar med sin kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet och i den övergripande planeringen av elevhälsans arbete.

Elevhälsans organisation

Rektor är ansvarig för elevhälsoarbetet och för elevhälsoteamen på respektive verksamhet och ska se till att elevernas behov av stöd uppmärksammas och tillgodoses. Elevhälsoteamet träffas regelbundet.

Verksamhetschefen för centrala elevhälsan har, förutom ett personalansvar, ett övergripande ansvar för verksamheten och samordning av insatserna. Verksamhetschefen har dessutom det övergripande medicinska ansvaret.

Elevhälsans arbete

Elevhälsans personal arbetar utifrån ett barn-/elevperspektiv och ska vara hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande. Arbetet ska bedrivas på tre nivåer – organisation, grupp och individ.

Hälsofrämjande arbete syftar till att stärka eller bibehålla människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. *Exempel på hälsofrämjande arbete:* Elevhälsan arbetar aktivt med att kvalitetssäkra skolans värdegrundsarbete och stödja pedagogerna i samspelet med elever.

Förebyggande arbete handlar om att minska risken för ohälsa. *Exempel på förebyggande arbete:* Elevhälsan tar fram övergripande rutiner för tidig upptäckt av elever som behöver stöd i skolarbetet. Elevhälsan kan medverka vid policyarbete med till exempel förebyggande arbete mot psykisk ohälsa samt mot tobak, alkohol, narkotika och doping.

Åtgärdande arbete är insatser för att hantera problem och situationer som har uppstått i en organisation, i en grupp eller hos en individ. *Exempel på åtgärdande arbete:* Skolsköterskan, skolpsykologen och skolkuratoren kan ha olika typer av stödjande samtal med enskilda elever under en begränsad tid. Det kan vara motivations- och krissamtal eller utredande, rådgivande och bearbetande samtal.

Så här arbetar vi

Centrala elevhälsan strävar efter att vara i framkanten i utvecklingen av metoder. Vi ser det som en kontinuerlig dialog där vi tillsammans med enheterna implementerar dessa så att de skräddarsys för respektive område/uppdragsgivare.

För att komma i kontakt med CEH fyller man i en ansökan som skickas till teamet. När teamet fått in ansökan bearbetar vi denna gemensamt och beslutar vilken profession/professioner som är mest lämplig/a att påbörja uppdraget. Därefter tar denna person kontakt med uppdragsgivaren senast två veckor efter att ansökan inkommit. Inom en månad ska uppdraget ha påbörjats. Vi finns där även i dialogen när vi möts eller ni tar kontakt för att fundera och bolla en frågeställning och ett tänkbart ärende.

Elevhälsan förespråkar ett salutogent förhållningssätt

Hälsofrämjande arbete kännetecknas av ett salutogent perspektiv och att öka individens delaktighet och tilltro till den egna förmågan. Förhållningssättet genomsyras av dialog, delaktighet och jämlikhet i mötet med individen. Det syftar till att individen ska kunna fatta självständiga beslut och att individens värderingar och upplevelse av mål och mening i livet ska respekteras.¹

Salutogent synsätt

Synsätt = Vad vi tror och tänker om något.

Salutogent synsätt = att se det friska och starka hos en person

Patogent synsätt = fokus på sjukdom eller funktionsnedsättning.

Elevhälsans arbete på förskolenivå

Skollagens krav på elevhälsa gäller inte förskolan. Det medicinska ansvaret för barn i förskolan ligger hos barnhälsovårdsmottagningarna. I skollagen står tydligt att förskolechefen ska ta ansvar för att barn med särskilda behov ska få det stöd behovet kräver. Den Centrala Elevhälsan har därför avsatt resurser för språkutveckling, specialpedagogiska och psykologiska insatser för att möta detta krav och som en viktig del av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Förskoleåren är en viktig tid för att påverka barns utveckling

Elevhälsans arbete på skolnivå

Elevhälsoteamet (EHT) arbetar hälsofrämjande och förebyggande samt uppmärksammar elevers behov för att möjliggöra att eleverna ska nå kunskapsmålen. I den lokala elevhälsoplanen finns strukturer för EHT:s arbete. De olika professionerna samarbetar och belyser frågeställningar utifrån sin yrkesspecifika kunskap för att få en så bred bild som möjligt. Teamet diskuterar, analyserar och granskar åtgärder samt ger förslag på åtgärder som gynnar barnet/eleven i sin utveckling. Rektor är den som enligt Skollagen (2010:800) beslutar om vilka åtgärder som ska verkställas. Alla beslut som fattas ska dokumenteras. Dessa ska också följas upp och anpassas för bästa möjliga utveckling för eleven.

Elevhälsans arbete på central nivå

Centrala elevhälsan (CEH) arbetar, precis som den lokala elevhälsan, hälsofrämjande och förebyggande samt uppmärksammar elevers behov för att möjliggöra att eleverna ska nå kunskapsmålen. Hit vänder sig enheterna när deras egna anpassningar och åtgärder inte är tillräckliga eller om man behöver stöd i det förebyggande arbetet. CEH erbjuder bland annat handledning eller konsultation (individ, grupp eller organisation), utbildning, utredning och observationer. De olika professionerna i teamet samarbetar för att belysa frågeställningar utifrån sin yrkesspecifika kunskap för att få en så bred bild som möjligt. Teamet diskuterar, analyserar och granskar åtgärder samt ger förslag på åtgärder som gynnar barnet/eleven i sin utveckling.

¹ Ur Vägledning för elevhälsan, Socialstyrelsen 2017.

Utbildningsinsatser under 2020

Utbildningsinsatserna erbjuds under hela 2020. Det kan tillkomma nya under året. För att ta del av utbildningarna skickar ni in en ansökan till CEH (endast första bladet).

TAKK-kurs för nybörjare

Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation syftar till att stötta språkutveckling och kommunikation. Kursen ges på kommunhuset och består av fem tillfällen där deltagarna lär sig grunderna i teckenanvändning. Under kursens gång får deltagarna förutom teoretisk kunskap även praktisk träning och tips på hur man kan inkorporera tecken i det dagliga arbetet ute i verksamheterna. **Omfattning:** 5 tillfällen à 90 minuter. **Målgrupp:** Personal inom förskola, fritids och skola.

Bildstöd på gruppnivå

Användning av bildstöd kan vara så mycket mer än ett bildschema på tavlan. Under utbildningen fokuserar vi på hur bildstöd kan användas på gruppnivå, för att stötta samtliga barns språkutveckling, kommunikation och inläring. Deltagarna får såväl teoretisk kunskap som praktisk träning i bildstödsprogrammet Widgit Online. **Omfattning:** 2 tillfällen à 90 minuter. **Målgrupp:** Utbildningen anpassas utifrån gruppen, både vad gäller innehåll och omfattning. Passar personal inom förskola, fritids och skola.

Ätstörningar i skolan

Många av de barn som diagnosticeras med en ätstörningsdiagnos upptäcks av personal inom skolan. De varningstecken som uppstår vid en eventuell ätstörning är ofta diffusa och de flesta barn med en ätstörning är normalviktiga. För att underlätta för personal på skola att identifiera varningstecken hos barn med ätstörning erbjuder Centrala elevhälsan ett informationstillfälle för att tydliggöra dessa symtom.

Inför informationstillfället bör varje deltagare ha läst en kort artikel om ämnet. Artikeln bifogas vid anmälan. Under två timmar kommer personalen att få information om diagnoser, varningstecken och behandling av olika ätstörningar. Tillsammans kommer vi att diskutera fall exempel som kan uppstå i skolan. **Omfattning:** 1 tillfälle à 120 minuter. **Målgrupp:** Personal i skolan.

Arbetslagsutveckling

För att ett arbetslag ska fungera effektivt, trivas och klara svåra passager där alla belastas hårt krävs inte bara tillgång till ledning som funktion utan också att man gjort ett förebyggande arbete i samarbetet. Det krävs också ett effektivt fokus på uppdraget och en förmåga att behålla ett strategiskt "tänk" i de utmaningar man tillsammans möter när det blåser snålbläst. Vi använder det organisatoriska perspektivet och de teorier kring gruppdynamik som idag är tillgängliga och som kan användas i vår tjänst på fältet. **Omfattning:** 3 tillfällen à 90 minuter med minst 2 veckors mellanrum. **Målgrupp:** Ledning och arbetslag inom förskola, fritids och skola.

Lågaaffektivt bemötande – nu tar vi nästa kliv!

I samtliga verksamheter har vi nu genomfört den första föreläsningen som syftade till att skapa kännedom om detta sätt att förhålla sig när man möter tuffa beteenden på fältet. Vi serverar nu de senaste rönen i förståelsen kring svåra beteenden och lyckad hantering på fältet. I praktiken är det lätt att "tänka hur man ska göra", men det krävs betydligt mer när man ska lyckas i praktiken. Därför följer vi nu också upp med fokus på faktiska skeenden och erfarenheter ni har och vill komma vidare med ute på fältet. Genom fokus på faktiska situationer och skeenden utvecklar vi tillsammans utifrån de önskemål ni har bemötandet i svårbemästrade situationer. **Omfattning:** 1 tillfälle à 120-180 minuter beroende på hur uppdraget ser ut i detalj. **Målgrupp:** Personal inom förskola, fritids och skola.

Psykisk (o)hälsa i skolan- Ängest

Hur står det till med den psykiska hälsan hos våra elever i skolan?

Vad menas med psykisk hälsa?

Det pratas mycket om ängest, men vad är egentligen ängest för något?

Hur kan man i skolan uppmärksamma om någon elev mår psykiskt dåligt och vad kan vi i skolan göra för att hjälpa eleven?

Vi vill belysa dessa frågor i vår föreläsning som har fokus på ängest och där vi även kommer att titta på och gemensamt diskutera fallbeskrivningar.

Omfattning: Ett tillfälle à 180 minuter. **Målgrupp:** Personal inom skola och fritidsverksamhet, arbetslag/arbetsgrupp ca 8-15 personer.